

Sykehuset Innlandet HF Styremøte 30.08.2024

SAK 064 – 2024 MÅNEDSRAPPORT ETTER JULI 2024

Forslag til vedtak

1. Styret tar månedsrapport etter juli 2024 til orientering.
2. Det er fortsatt en krevende økonomisk situasjon i foretaket. Styret er ikke tilfreds med utviklingen og forventer at arbeid med tiltak som gir en reduksjon i månedsverk og økt aktivitet, styrkes.
3. Styret understreker at den negative utviklingen i antall ventende og ventetider må snus, og at arbeidet med tiltak forsterkes gjennom «Ventetidsløftet».

Brumunddal, 23. august 2024

Alice Beathe Andersgaard
administrerende direktør

Bakgrunn

I denne saken gjennomgås resultater for kvalitet, bemanning, aktivitet og økonomi.

Saksframstilling

Målekort – samlet for Sykehuset Innlandet juli 2024

Indikator	Denne måned	Budsjett/mål	Avvik	Status mnd	Hittil i år	Budsjett/Mål hiå	Avvik hiå	Status hiå	Hittil i fjor
Økonomisk resultat (000)	-2 151	2 500	-4 651	●	-78 761	17 500	-96 261	●	-12 046
DRG-poeng (somatikk)	6 488	6 579	-92	●	54 695	55 735	-1 040	●	54 528
Brutto månedsværk	7 022	6 837	185	●	6 922	6 796	125	●	6 842
Lønnskostnader eks. pensjon	-321 302	-315 796	-5 506	●	-3 479 664	-3 438 468	-41 196	●	-3 168 141
Innkjøp fra byrå	-9 739	-7 331	-2 408	●	-64 600	-53 949	-10 651	●	-79 803
Sykefravær (forrige måned)	8,3 %	6,9 %		●	8,3 %	6,9 %		●	7,1 %
Gjsn ventetid	66,9	74,0		●	74,2	74,0		●	70,2
Alle moter	96,6 %	96,1 %		●	96,4 %	96,1 %		●	95,9 %

Administrerende direktørs vurdering

Gjennomsnittlig ventetid for foretaket samlet i juli er 67 dager, fire dager lavere enn i juni og samme resultat som juli i fjor. Fristbruddandelen for pasienter som er tatt i behandling har gått ned i juni og juli. Aktiviteten har vært lavere i sommermånedene og pasientene som prioriteres er de med høyest hastegrad. Dette er en medvirkende årsak til lavere ventetider og færre fristbrudd i perioden.

Antall ventende, ventetiden for de som fortsatt venter, og fristbrudd for ventende er økende innenfor flere fagområder, spesielt gjelder dette fordøyelsessykdommer, gastroenterologisk kirurgi og hjertesykdommer. Økningen i antall ventende er betydelig høyere enn i samme periode i 2023. Antall langtidsventende har også økt i juni og juli. Det er flest langtidsventende innenfor øyesykdommer, og økningen vil fortsette en tid framover, fordi antall pasienter som har ventet tett opp mot et år, også er høyt. Fra medio august skal alle øyepasienter fra Kongsvingerregionen overføres til Akershus universitetssykehus, og det vil bidra til en mer positiv utvikling framover.

Det er ingen fristbrudd innenfor psykisk helsevern barn og unge i juni og juli.

I juni ble det som tiltak i forbindelse med Regjeringens ventetidsløfte gjennomført opplæring i bruk av styringsverktøy for å gi avdelingene bedre oversikt over ventelister og sikre korrekt rapportering. Dette har gitt noe effekt på resultatene, men allikevel viser flere parametere en negativ utvikling gjennom sommeren. Prosessen med organisering av ventetidsløftet i Sykehuset Innlandet pågår, prosjektorganiseringen er klar og arbeidet starter nå for fullt med tiltaksarbeid i alle avdelinger. Det er sannsynlig at tiltakene ikke vil gi stor effekt før i september, fordi ferieavviklingen har pågått fram til medio august.

Kravene til aktivitetsmål for døgnbehandling, dag- og poliklinisk aktivitet innenfor fagområdene psykisk helsevern voksne og psykisk helsevern barn og unge, skal være høyere i 2024 sammenlignet med 2023. Tjenesteområdene oppfyller prioriteringsmålet per juli av døgn, antall polikliniske opphold og liggedøgn innenfor psykisk helsevern samlet.

Aktiviteten innenfor somatiske tjenester målt i DRG-poeng (døgn, dag og poliklinikk) per juli er 1,9 prosent lavere enn plantall. Isolert i juli ligger foretaket 1,4 prosent etter plantall. Aktiviteten per juli er 0,3 prosent høyere enn samme periode i 2023. Noe av årsaken til det negative budsjettavviket er blant annet lav DRG-indeks på indremedisinske avdelinger. Det er en nedgang på fem prosent sammenlignet med tilsvarende periode i fjor (januar-juli). Nedgangen skyldes i hovedsak endringer i grupperingslogikken fra 2023 til 2024. Det har vært en ombygging i sommer med nytt ventilasjonsanlegg på to operasjonsstuer på sykehuset på Hamar. Disse har vært stengt i hele byggeperioden. I tillegg er budsjettert aktivitetsnivå for 2024 noe høyt i forhold til historiske tall. Dette gjelder særlig polikliniske opphold på divisjon Elverum-Hamar og budsjettert døgnopphold på divisjon Gjøvik-Lillehammer. Begge de to store somatiske divisjoner har tiltak for å øke aktiviteten. Arbeidet med ventetidsløftet vil også gi økt aktivitet.

Bemanningsforbruket i juli måned er 189 brutto månedsverk høyere enn periodisert bemanningsbudsjett. Det er 70 brutto månedsverk høyere enn samme periode i fjor. Merforbruk hittil i år på foretaksnivå utgjør 131 brutto månedsverk, som utgjør 1,92 prosent. Hovedvekten av merforbruket knytter seg til driften i de to store somatiske divisjonene, avdeling for akuttpsykiatri og prehospitale tjenester.

Det har vist seg krevende å redusere bemanningsforbruket i de ti avdelingene med størst merforbruk. Alle avdelinger har derfor, som et ledd i arbeidet med strakstiltak, fått i oppdrag å identifisere tiltak for å redusere bemanningsforbruket. Arbeidet med å redusere bemanningsforbruket i de ti enhetene vil også bli videreført.

Årsakene til merforbruket på bemanning er sammensatte, og skyldes en kombinasjon av fravær, turnover, manglende rekrutteringsevne, smittevern og mer ressurskrevende pasienter. Sykefraværet så langt i år er 0,5 prosent høyere enn samme periode i fjor. Analyser av langtidsfraværet viser at det er økning i fraværet for ansatte som har vært borte 30 dager eller mer. Det arbeides kontinuerlig med tiltak for å øke nærværet, beholde og rekruttere medarbeidere, forbedre ressursstyring, bedre arbeidsflyt og oppgavedeling og ledelse.

Innleie fra vikarbyrå inngår ikke i bemanningstallene, men framgår av kostnader til vikarbyrå i regnskapet. Den totale kostnaden så langt i år knyttet til innleie fra byrå, utgjør om lag 64 millioner kroner. Det er en reduksjon på 15 millioner kroner sammenlignet med samme periode i fjor. Hovedvekten av innleie fra byrå skyldes innleie av spesialister til divisjon Psykisk helsevern. Det har de siste månedene vært en økning i innleie av pleiepersonell.

Resultatet isolert i juli er på minus to millioner kroner. Akkumulert viser regnskapet et negativt resultat på 79 millioner kroner hittil i år, som er 96 millioner kroner etter budsjett. Avviket utgjør 1,6 prosent mot budsjett. Hovedårsaken til det negative

budsjettavviket er høye bemanningskostnader, økte varekostnader og lavere aktivitet enn planlagt.

Foretaket har i juli fått økt bevilgning/midler gjennom Revidert nasjonalbudsjett (RNB). Tildelingen inneholder blant annet en varig basisøkning på til sammen 75,6 millioner kroner. Etter føringer fra Helse Sør-Øst RHF er inntektsføringen av tildelte midler (basismidler) per juli nøytralisert. Det vil si at det per juli ikke får noe resultateffekt. Helse Sør-Øst RHF er i dialog med Helse- og omsorgsdepartementet og det er forventet at departementet kommer med nærmere presiseringer knyttet håndtering av bevilgningen i løpet av kort tid.

I tillegg har foretaket fått tildelt tilskudd til ettårige ventetidstiltak på til sammen 22,8 millioner kroner og 5,4 millioner kroner til sikkerhetspsykiatri. Tilskuddene skal inntektsføres i takt med påløpte kostnader. Per juli er det ikke inntektsført noe i regnskapet for disse tilskuddene.

Foretaket reduserte etter juni-resultatet årsprognosen til minus 75 millioner kroner, det vil si 105 millioner kroner lavere enn budsjettert resultat for 2024. Foretaket velger å opprettholde prognosen på minus 75 millioner kroner etter juli. I årsprognosen er det ikke hensyntatt tildelinger i RNB. Hvordan håndteringen av økt basisramme blir løst, vil kunne påvirke estimatet vesentlig da midlene også skal kunne benyttes til å styrke sykehusøkonomien. Foreløpig årsprognose er basert på resultat hittil i år og forventet utvikling utover året. I årsprognosen er det tatt høyde for forventede merkostnader av lønnsoppgjøret utover budsjett for 2024, om lag 22 millioner kroner. Det er tatt utgangspunkt i en forventet lønnsvekst på om lag 5,2 prosent, mot 4,9 prosent i henhold til statsbudsjettets forutsetninger for 2024. Lønnsoppgjøret er foreløpig ikke ferdig, og foretaket kan få en ytterligere merkostnad i 2024.

Den største usikkerheten rundt årsprognosen er aktivitetsnivået utover året, bemanningsutviklingen, effekten av igangsatte tiltak og bruken av RNB-midler. Foretaket arbeider med tiltak for å få en drift i tråd med budsjetterte rammer. I tillegg til igangsatte tiltak knyttet til budsjett 2024, er det også satt i gang strakstiltak i alle divisjoner. For nærmere beskrivelse av tiltakene: se vedlegg 2 «Status divisjonsvise tiltak per juli 2024». Tiltaksarbeidet skjer gjennom de tre områdene «god drift», «fokusområder» og «større omstillinger». Tiltaksarbeidet innenfor «god drift» og «fokusområder» intensiveres og følges opp tettere for å få de økonomiske effektene foretaket er helt avhengige av for å snu den økonomiske utviklingen. Mange divisjoner har positive resultater i juli og akkumulert hittil i år. Det indikerer at iverksatte budsjetttiltak og strakstiltak har effekt. De store somatiske divisjonene og divisjon Prehospitale tjenester har fortsatt store utfordringer med bemanningstilpasning, og utfordringer med å nå budsjettert resultat. Det økonomiske resultatet viser en bedring i juli sammenlignet med juni måned. Sommermånedene juni, juli og august må ses noe i sammenheng. Det er store periodiseringer av fastlønn- og ferieuttak og det er først når august-resultatet foreligger at de totale kostnadene knyttet til ferieavviklingen framkommer.

En ny vurdering av årsprognosen vil bli gjort når august-resultatet foreligger og det er kommet presiseringer om hvordan RNB-midler skal håndteres.

Vedlegg

Vedlegg 1: Måned rapport etter juli 2024

Vedlegg 2: Status divisjonsvise tiltak per juli 2024